

Iránymutatások a vállalatspecifikus paraméterekről

Bevezetés

- 1.1. Az európai felügyeleti hatóság létrehozásáról szóló, 2010. november 24-i 1094/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet¹ (a továbbiakban: EIOPA-rendelet) 16. cikkének értelmében az EIOPA iránymutatásokat bocsát ki a vállalatspecifikus paraméterekről.
- 1.2. Az iránymutatások a biztosítási és viszontbiztosítási üzleti tevékenység megkezdéséről és gyakorlásáról szóló, 2009. november 25-i 2009/138/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv² (a továbbiakban: Szolvencia II. irányelv) 104. cikkének (7) bekezdéséhez, 110., 111. és 230. cikkéhez, 248. cikkének (2) bekezdéséhez, valamint a végrehajtási intézkedések 218., 219., 220., 338. és 356. cikkéhez kapcsolódnak³.
- 1.3. Ezen iránymutatások címzettjei a Szolvencia II. irányelv hatálya alá tartozó felügyeleti hatóságok.
- 1.4. A szavatolótőke-szükséglet számítása során a vállalkozások a standard formulában használt paraméterek egy részcsoportját (standard paramétereket) rájuk jellemző, egyedi paraméterekkel helyettesíthetik, amennyiben a standard formula nem tükrözi megfelelően az alapul szolgáló kockázatokat. Ennek célja a helyes kockázatkezelés biztosítók és viszontbiztosítók körében történő előmozdítása.
- 1.5. A vállalatspecifikus paraméterek számítása során a vállalkozások választhatnak a végrehajtási intézkedések XVII. mellékletében előírt szabványosított módszerek közül. A szabványosított módszerek bármilyen, vállalatspecifikus paraméterekkel történő módosítása kizárja a Szolvencia II. irányelv 110. cikke szerinti jóváhagyást. A módosított módszer ugyanakkor a Szolvencia II. irányelv 112., 113. és 120–126. cikke szerinti felügyeleti jóváhagyáshoz kötött részleges belső modellnek minősülhet.
- 1.6. Ezen iránymutatások tovább pontosítják a vállalat- és csoportspecifikus paraméterek számítása során figyelembe veendő adatminőségi kritériumokat. A Szolvencia II. irányelv 48. cikke (1) bekezdésének i) pontja meghatározza az aktuáriusi feladatkör szerepét, valamint azt, hogy annak miként kell hozzájárulnia a kockázatkezelési rendszer hatékony működtetéséhez, továbbá különösen a tőkeszükségletek számításának alapjául szolgáló kockázatmodellezéshez. Az aktuáriusi feladatkör ezért rendkívül fontos szerepet játszik a vállalatspecifikus paraméterek számítása során felhasznált adatok minőségének értékelése szempontjából.
- 1.7. A vállalkozások kizárólag specifikus paraméterekkel helyettesíthetik a biztosítástechnikai kockázati modulokban használt standard paraméterek adott részcsoportját. Ez azt jelenti, hogy az e paraméterek számításához használt

¹ HL L 331., 2010. 12. 15., 48–83. o.

² HL L 335., 2009. 12. 17., 1–155. o.

³ HL L 12., 2015.01.17., 1-797. o.

adatok némelyike hasonló lesz (és bizonyos esetekben pontosan ugyanazokat az információkat jelentheti), mint a biztosítástechnikai tartalékok számításához használt adatok. Az aktuáriusi feladatkörrel szembeni elvárás az, hogy hozzájáruljon ezen adatok kockázatkezelési rendszeren belüli értékeléséhez.

- 1.8. Csak a vállalatspecifikus paraméterek egyedi szinten történő jóváhagyásának folyamatát harmonizálják végrehajtás-technikai standardok. A csoportspecifikus paraméterek különböző tagállamokbeli csoportok általi használata egységességének javítása érdekében az iránymutatások a csoportspecifikus paraméterek felügyeleti jóváhagyásának harmonizációját tűzik ki célul.
- 1.9. Az 1–9. iránymutatás az egyes vállalkozásokra, valamint a csoportszintű szavatoló-tőke-szükséglet konszolidációs módszer vagy a végrehajtási intézkedések 335. cikke (1) bekezdésének a), b) és c) pontja szerint számított konszolidált adatokra vonatkozó módszerek kombinációja alapján történő számítására egyaránt alkalmazható.
- 1.10. A jelen iránymutatásokban meg nem határozott fogalmak a bevezetésben említett jogi aktusokban meghatározott jelentéssel bírnak.
- 1.11. Ezen iránymutatások 2015. április 1-jétől alkalmazandók.

1. iránymutatás – A szakértői becslés szerepe

- 1.12. A vállalatspecifikus paraméterek meghatározása során a vállalkozások számára kizárólag a meglévő adatok kiigazításához engedélyezhető a szakértői becslésen alapuló feltételezések alkalmazása, hiányzó adatok pótlása céljából nem.
- 1.13. A vállalkozások csak akkor alkalmazhatnak szakértői becslésen alapuló feltételezéseket, ha az így kapott kiigazított adatok jobban megfelelnek a végrehajtási intézkedések 219. cikkében meghatározott kritériumoknak, továbbá a felügyeleti hatóságok kérésére igazolniuk kell e megfelelést.

2. iránymutatás – Lényegesség

- 1.14. A vállalkozásoknak biztosítaniuk kell, hogy a végrehajtási intézkedések 219. cikkében meghatározott adatminőségi kritériumok azon szegmens lényegességétől függetlenül teljesüljenek, amelyhez vállalatspecifikus paramétereket alkalmaznak.

3. iránymutatás – Az adatok megfelelőségének fokozása érdekében végzett kiigazítások

- 1.15. Az 1. iránymutatásra is figyelemmel a vállalatspecifikus paraméterek meghatározása során a vállalkozásoknak szükség szerint ki kell igazítaniuk a múltbeli adatokat annak érdekében, hogy legalább a következő tizenkét hónapra vonatkozóan kiiktassák az irreleváns kockázatok hatását.

4. iránymutatás – A múltbeli adatok kiigazítása a katasztrófhelyzetek hatásának kiiktatása, valamint a jelenlegi viszontbiztosítási megállapodások figyelembevétele érdekében

- 1.16. A vállalkozásoknak adott esetben belső szabályzatokat és eljárásokat kell kidolgozniuk a következők tekintetében:
- (a) a katasztrófaeseményekből eredő veszteségek meghatározása;
 - (b) az adatoknak a végrehajtási intézkedések XVII. melléklete B. pontja (2) bekezdésének e) alpontja szerinti kiigazítása;
 - (c) az adatoknak a végrehajtási intézkedések XVII. melléklete B. pontja (2) bekezdésének d) alpontja, C. pontja (2) bekezdésének c) alpontja és D. pontja (2) bekezdésének f) alpontja szerinti kiigazítása.
- 1.17. A vállalkozásoknak biztosítaniuk kell, hogy a nem arányos viszontbiztosításra alkalmazott visszatartások módosításait megfelelően figyelembe vegyék, amennyiben azok befolyásolják a tartalékkockázat volatilitását.

5. iránymutatás – A nem arányos viszontbiztosítás kiigazításának számítása a biztosításidő-kockázat összefüggésében

- 1.18. A nem arányos viszontbiztosítás hatása tekintetében alkalmazott korrekciós tényezőnek a végrehajtási intézkedések 218. cikke (1) bekezdése a) pontjának iii) alpontjában és (1) bekezdése c) pontjának iii) alpontjában meghatározottak szerinti meghatározása során a vállalkozásoknak biztosítaniuk kell, hogy mind a bruttó adatok, mind a következő tizenkét hónapra vonatkozó nem arányos viszontbiztosítástól megtisztított nettó adatok megfeleljenek az 1–4. iránymutatásnak.

6. iránymutatás – Folyamatos megfelelés

- 1.19. A vállalkozásoknak sajátkockázat- és szavatolótőke-megfelelési értékelésük keretében nyomon kell követniük a vállalatspecifikus paraméterek alkalmazására vonatkozó követelményeknek történő megfelelésüket.
- 1.20. A vállalkozásoknak a sajátkockázat- és szavatolótőke-megfelelési értékelésről készült felügyeleti jelentés részeként tájékoztatniuk kell a felügyeleti hatóságokat arról, hogy történtek-e lényeges változások a kérelemben foglalt információkban, valamint közölniük kell a lényeges változások releváns adatait.
- 1.21. Amennyiben az új adatok alkalmazása a kérelemben foglalt információk lényeges változásait vonja maga után, a vállalkozásoknak a felügyeleti hatóságok kérésére közölniük kell a vállalatspecifikus paraméterek új adatokkal végzett számításának minden részletét, valamint a számítás megfelelőségének alátámasztásához szükséges információkat.
- 1.22. Amennyiben a vállalkozások tudomást szereznek arról, hogy egy másik szabványosított módszerrel pontosabb eredmény érhető el a Szolvencia II. irányelv 101. cikkének (3) bekezdésében foglalt kalibrálási követelmények teljesítése szempontjából, új kérelmet kell benyújtaniuk ezen alternatív szabványosított módszer használata érdekében.

7. iránymutatás – A meg nem felelés orvoslása

- 1.23. A vállalatspecifikus paraméterek használatára vonatkozó követelményeknek történő meg nem felelés esetén a felügyeleti hatóságnak döntenie kell arról, hogy az adott vállalkozás képes-e három hónapon belül orvosolni a meg nem felelést.
- 1.24. A döntés meghozatala során a felügyeleti hatóságnak figyelembe kell vennie a meg nem felelés mértékét és terjedelmét, továbbá az annak orvoslásához szükséges időt, valamint a vállalkozás által a vállalatspecifikus paraméterek alkalmazására vonatkozó követelményeknek történő megfelelés helyreállítása érdekében megtenni tervezett intézkedéseket.
- 1.25. Amennyiben a meg nem felelés nem orvosolható három hónapon belül, a felügyeleti hatóságnak az [EIOPA vállalatspecifikus paraméterek alkalmazásával kapcsolatos felügyeleti jóváhagyási eljárásra vonatkozó végrehajtás-technikai standardtervezete⁴ 8. cikkének megfelelően] vissza kell vonnia a vállalatspecifikus paraméterek alkalmazására vonatkozó jóváhagyást.
- 1.26. A jóváhagyás visszavonását követően a vállalkozásnak a szavatolótőke-szükségletet standard paraméterek alkalmazásával kell számítania, és új kérelmet kell benyújtania, amennyiben ismét kérelmezni szeretné a vállalatspecifikus paraméterek alkalmazását.

8. iránymutatás – A vállalatspecifikus paraméterek használatának felügyeleti hatóság általi előírása

- 1.27. Amennyiben a felügyeleti hatóság a Szolvencia II. irányelv 110. cikkének megfelelően vállalatspecifikus paraméterek alkalmazását írja elő a vállalkozás számára, jeleznie kell a vállalat felé, hogy a végrehajtási intézkedések 218. cikkében említett mely paramétereket kell helyettesíteni. A vállalkozással történt egyeztetést követően a felügyeleti hatóságnak ésszerű határidőt kell szabnia a kérelem benyújtásához.
- 1.28. A felügyeleti hatóság kérésének kézhezvételét követően a vállalkozásnak elemeznie kell a rendelkezésre álló szabványosított módszereket.

9. iránymutatás – Jelentős eltérés

- 1.29. Annak mérlegelése során, hogy fennáll-e a Szolvencia II. irányelv 110. cikkében említett jelentős eltérés, a felügyeleti hatóságoknak figyelembe kell venniük az alábbi releváns tényezőket:
- a) a felügyeleti felülvizsgálat megállapításai;
 - b) az eltérés jellege, típusa és mértéke;
 - c) a szerződőkre és kedvezményezettekre gyakorolt esetleges hátrányos hatás valószínűsége és súlyossága;

⁴ <https://eiopa.europa.eu/publications/technical-standards/draft-implementing-technical-standards-on-the-supervisory-approval-processes-for-solvency-ii/index.html>

- d) azon feltételezések érzékenysége, amelyekhez az eltérés kapcsolódik;
- e) az eltérés várható időtartama, valamint ezen időtartamon belüli volatilitása.

1.30. A felügyeleti hatóságoknak ezt az elemzést minden olyan szegmens szintjén el kell végezniük, amely tekintetében lehetséges a vállalatspecifikus paraméterek alkalmazása.

10. iránymutatás – A csoportspecifikus paraméterek alkalmazásának jóváhagyására irányuló kérelem

1.31. A csoportspecifikus paraméterek alkalmazásának jóváhagyására irányuló kérelemnek tartalmaznia kell legalább az [EIOPA vállalatspecifikus paraméterek alkalmazásával kapcsolatos felügyeleti jóváhagyási eljárásra vonatkozó végrehajtás-technikai standardtervezete 1. cikkének 2., 4. és 5. bekezdésében] előírt információkat, ahol a „vállalatspecifikus paraméterekre” történő minden hivatkozást, „csoportspecifikus paraméterekre” történő hivatkozásként kell érteni.

1.32. A csoportfelügyeleti hatóság indokolással ellátott kérésére a részesedéssel rendelkező biztosítónak vagy viszontbiztosítónak, biztosítói holdingtársaságnak vagy vegyes pénzügyi holdingtársaságnak további információkat kell szolgáltatnia, amennyiben az a kérelem elbírálásához szükséges.

11. iránymutatás – A csoportspecifikus paramétereket alkalmazó csoport terjedelme

1.33. Amennyiben a csoportszintű szavatolótőke-szükségletet az 1. módszer vagy az 1. és a 2. módszer kombinációja szerint számítják, a részesedéssel rendelkező biztosító vagy viszontbiztosító, biztosítói holdingtársaság vagy vegyes pénzügyi holdingtársaság kizárólag a végrehajtási intézkedések 335. cikke 1. bekezdésének a), b) és c) pontja szerint számított konszolidált adatok tekintetében alkalmazhatja a csoportspecifikus paramétereket.

1.34. Amennyiben a csoportszintű szavatolótőke-szükségletet a 2. módszer szerint számítják, a részesedéssel rendelkező biztosító vagy viszontbiztosító, biztosítói holdingtársaság vagy vegyes pénzügyi holdingtársaság nem alkalmazhat csoportspecifikus paramétereket.

1.35. Amennyiben a csoportszintű szavatolótőke-megfelelés 2. módszer szerinti számításának körébe tartozó vállalkozás vállalatspecifikus paramétereket alkalmaz, a vállalatspecifikus paramétereket csak azon vállalkozások esetén kell figyelembe venni a csoportszintű szavatolótőke-szükséglet számítása során, amelyek megkapták a felügyeleti hatóságok jóváhagyását.

12. iránymutatás – Csoportszintű adatminőségi követelmények

1.36. A részesedéssel rendelkező biztosítónak vagy viszontbiztosítónak, biztosítói holdingtársaságnak vagy vegyes pénzügyi holdingtársaságnak az egyes vállalkozások szintjén és csoportszinten alkalmazott adatok alapjául szolgáló

statisztikai feltételezések egységessége érdekében bizonyítani kell tudnia a csoportfelügyeleti hatóság felé, hogy a csoport üzleti tevékenységének jellege, valamint a csoport kockázati profilja kellően hasonló az adatokat szolgáltató egyes vállalkozásokéhoz.

13. iránymutatás – A felügyeleti kollégiummal folytatott konzultáció

1.37. A végrehajtási intézkedések 356. cikkének (3) bekezdésében meghatározott konzultáció során a csoportfelügyeleti hatóságnak és a többi felügyeleti hatóságnak elemeznie kell és meg kell vitatnia többek között a csoportszintű adatok reprezentativitását, valamint az alkalmazott szabványosított módszer relevanciáját.

14. iránymutatás – A felügyeleti kollégium tájékoztatása

1.38. Amennyiben egy adott, a csoportszintű szavatolótőke-megfelelés számításának körébe tartozó vállalkozás vállalatspecifikus paraméterek használatának jóváhagyására irányuló kérelmet nyújt be, a kérelmet fogadó felügyeleti hatóságnak tájékoztatnia kell a kollégiumot a kérelem beérkezéséről, valamint a döntéséről. A kérelem elutasítása esetén a felügyeleti hatóságnak tájékoztatnia kell a felügyeleti kollégiumot döntése fő indokairól.

1.39. A vállalatspecifikus paraméterek alkalmazására irányuló kérelemre vonatkozó végleges döntése meghozatalát megelőzően a csoportfelügyeleti hatóságnak figyelembe kell vennie a felügyeleti hatóságok által a csoportszintű szavatolótőke-megfelelés számításának körébe tartozó egyes vállalkozások vállalatspecifikus paraméterek alkalmazására irányuló kérelmeivel kapcsolatban hozott döntéseit.

A megfelelésre és a jelentéstételre vonatkozó szabályok

1.40. E dokumentum az EIOPA-rendelet 16. cikke alapján kibocsátott iránymutatásokat tartalmaz. Az EIOPA-rendelet 16. cikkének (3) bekezdése szerint a hatáskörrel rendelkező hatóságok és pénzügyi intézmények minden erőfeszítést megtesznek azért, hogy megfeleljenek az iránymutatásoknak és az ajánlásoknak.

1.41. Az ezen iránymutatásoknak megfelelő vagy megfelelni kívánó, hatáskörrel rendelkező hatóságok megfelelő módon átültetik ezeket az iránymutatásokat szabályozási vagy felügyeleti rendjükbe.

1.42. A hatáskörrel rendelkező hatóságoknak a lefordított változatok kiadását követő két hónapon belül vissza kell igazolniuk az EIOPA felé, hogy megfelelnek-e vagy meg kívánnak-e felelni a jelen iránymutatásoknak, az esetleges meg nem felelés indokainak megjelölésével.

1.43. Ha e határidőn belül nem érkezik válasz, úgy kell tekinteni, hogy a hatáskörrel rendelkező hatóság nem felel meg a jelentéstételi kötelezettségnek, és a jelentésben így kell szerepeltetni.

Felülvizsgálatokra vonatkozó záró rendelkezés

1.44. Ezeket az iránymutatásokat az EIOPA vizsgálja felül.